

**Uunga siunnersuut Nioqputissanik eqqussuineq annissuinerlu pillugit Inatsisartut
inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat
(Piffissamik akitsuutit akilerneqartussanngorfiannik erseqqissaaneq, imigassanik
aalakoornartortalinnik nammineq atugassanik eqqussisinnaaneq, tikinnermi
akitsuusiisitsisinnaaneq aamma aningaasat atoriaannaat pillugit maleruagassanik
allannguneq)**

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneernejarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqtigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Frederik Nielsen, Demokraatit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Mariia Simonsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Karl Tobiassen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napaattoq Knud Mathiassen, Attaviitsumut sinniisussaq

UKA 2023-mi ulloq 27. september 2023 siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap sunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuut nioqputissanik eqqussuineq annissuinerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata immikkoortuni tallimani allangortinneqarneranut tunngavoq. Allannguutit piffissamut akitsuutit akilerneqartussanngorfianut, nammineq atugassanik eqqussisinnaanermut ataasiartumik akuersissutinut, tikinnermi akitsuusiisitsisinnaanermut, inatsisip ilusiligaanerani allannguinermut kiisalu inatsisip kalaallisoortaata kukkunersiorneqarnerani allanngutinut tunngapput.

Inatsisartut UPA2023/77-imik akuersissutiginninnerisigut innuttaasut immiaaqqanik, viinninik imigassanillu eqqussisinnaalernerannik periarfissiisumik allanngutissatut siunnersuummik

saqqummiussinissamik Naalakkersuisut peqquneqarput. Taamaalillunilu aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut matumunnga tunuliaqutaavoq.

2. Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuutip nassatarisaanik allannguutissat nalinginnaasumik tapersernejarpot.

Siunnersuutilli kingunerisassai aalajangersimasut nangaassuteqarfigineqarmata siunnersuutip Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarnissaanik pisariaqartitsineq oqaatigineqarpoq.

3. Tusarniaanermut akissutit

Tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarsimappot, tamannalu Inatsisartut Siulittaasoqarfiata ilusiliinissamat piumasaqaataanut naapertuuppoq.

4. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisup ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqatigineria

Siunnersuutit ataatsimiititaliamut aammalu Naalakkersuisut suliaasaqarfiinut ataatsimut attuumassuteqartut pillugit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq ataatsimiititaliamit ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqatigineqarpoq. Siunnersuutit taakku ilusiligaanerannik saqqummiussinermi siunnersuut matumani pineqartoq ilaavoq.

5. Naalakkersuisunut apeqqutit

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninneranut atugassatut apeqqutit arlallit akissuteqarfigeqqullugit ataatsimiititaliap Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq qinnuigaa. Ataatsimiititaliap apeqqutaasa akissutillu assilinerat isumaliutissiissummut matumunnga **ilanngussatut** ilanngunneqarput.

6. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Aalajangersakkat tikinnermi akitsuusiisitsinnaanermut kiisalu nammineq atugassanik eqqussisinnaanermut ataasiartumik akuersissutitut tunngasut ataatsimiititaliap siunnersuummik matuminnga suliarinninnermini qitiutippai. Siunnersuummi aalajangersakkat sinneri oqaaseqaateqarnissamat tunngavissiinngillat.

a. Imigassanik aalakoornartortalinnik nammineq atugassanik eqqussineq

Immiaaqqanik, viinninik imigassanillu kimittuunik ethanolimik akulinnik nammineq atugassanik eqqussuinissamat periarfissiinissaq pillugu siunnersuutip UPA2023/77-p toqqaannartumik kingunerisaanik allannguinnissaq matumani pineqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Taamaalillunilu kissaatigisamat aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarnermi pingaarnertut siunertarinqartumut siunnersuut naapertuuppoq. Tamatumanimi siunertarinqarmat nunatsinni niuertut nioqqutigisaannit allaanerusunik pisinissamat innuttaasut periarfissinneqarnissaat. Tamanna ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit tapersernejarpot ataatsimiititaliarlu isumaqarpoq aalajangiineq taanna

Naalakkersuisunit malinneqartoq.

Tamatuma peqatigisaanik ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq Naalakkersuisut tamanna sinnerlugu iliuuseqarsimasut.

Siunnersuutittaaq matuma kinguneraa immiaaqqanik, viinninik imigassanillu kimittuunik ethanolimik akulinnik nammineq atugassanik eqqussinermi nioqqutissamut eqqunneqartumut akitsuutissaatut naatsorsorneqartup 50 %-inik ilassutitut akitsuummik akiliisoqarnissaa. UKA2022/77-ip kingusinnerusukkullu UPA2023/77-ip suliarineqarneranni saqqummerpoq Naalakkersuisut ilassutitut akitsuummik taamaattumik siunnersuuteqalersaartut, tamannalu Inatsisartuni assigiinngitsunik isummorsorfigineqarpoq. Kiisalu akuersissuteqartarnermik aaqjissuussinermut atatillugu akileraartarnermik ingerlatsiviup allaffissorneranut atatillugu aningaasartuutitut matussutissatut sullissinermut akiliummik 250 kr.-imik akiliuteqarnissaaq siunnersuutigineqarpoq. Akiliutissaaq taanna siunnersuummik siullermeerinninnermi aamma taperserineqanngilaq.

Siunnersuutip aningaasatigut sunniutissaasa ataanni allassimavoq imigassamik nammineq atugassamik eqqussinannaanissamik siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani sulianik suliarinninnermut aammalu nassiussanik nakkutilliinnermut ukiumi ilivitsumi sulisup affaa Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit pisariaqartinneqassaaq. Tamatuma saniatigut male-ruagassanik atuutsitsinermut aammalu IT-mik ineriartortitsinissamut aningaasartuutaarnerusussat 500.000 kr.-inut taggineqartut Naalakkersuisunit paasissutissiissutigineqarpoq. 500.000-inut taaneqartunut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut ukiumi ilivitsumi sulisup affaa ilanngunneqarsimanersoq nassuiaatigineqassaaq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

b. Tikinnermi akitsuusiisinnaaneq

Siunnersuut aqquutigalugu timmisartunut ilaasut nioqqutissanik nassataminnik akitsuusiisigassaataasunik nammineq piunassutsimik akitsuusiisitsinissamut periarfissinneqarput. Timmisartunut ilaasut nioqqutissat akitsuuteqanngitsumik nassarneqarsinnaasut tallimariaataat tikillugit nammineq piunassutsimik akitsuusertinneqartussanik nassataqarnissamut periarfissinneqarnissaat taamatut allannguinerimikkut Naalakkersuisut kissaatigigaat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Siunertarinngikkaluarlugu anngiortumik eqqussuisoqarnissaa siunnersuutikkut pinngitsoortinniarneqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik imigassamik atuinerup annertusiartornissaa pinngitsoortinniarlugu nammineq atugassanik eqqussinermi ilassutitut akitsuummik siuliani taaneqartumik Naalakkersuisut eqqussiutigalutik akitsuusiisigassaannngitsut tallimariaataannik eqqussinissamut periarfissiinerat imminut assortuussorinarsinnaasooq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Imigassaaq peqqinnissarlu pillugit naalakkersuinikkut anguniagaqarnerup ingerlaannartariaqarneranik Inatsisartut nalinginnaasumik isumaqarnerat ataatsimiititaliamit Naalakkersuisunut eqqaasitsisutigineqassaaq. Aammalu imigassat nassarneqarsinnaasut tallimariaataannik nassarinnaanissaaq peqqinnissaaq imigassarlu pillugit naalakkersuinikkut anguniagaqarnermut nukillaarsaataassannginnerooq ataatsimiititaliamit apeqquuserneqarpoq. Aammalu timmisartumut ilaasut nammineq piunassutsimik akitsuusiisigassaannngortitsisinnaanerit pisiniarfiit

kaaviaartitaasa taakku amerlaqataannik annikillinerannik nassataqassannginnersoq ataatsimiititaliamit apequserneqarpoq.

Siunnersuut namminermit ataatsimiititaliamit ajoriffissaqartinneqanngilaq, isumakuluutigineqarporli siunnersuutip piviusunngortinneqarneratigut nakkutilliinissamut aqutsinissamullu pisariaqartitsinerup annertuseriarnissaa.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassaasa ataanni allassimavoq tikinnermi akitsuu-siitsisinnaneq pillugu siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani timmisartoqarfinni ukiumut ulloq naallugu sulisut sisamanik amerlineqarnissaat pisariaqartinneqassasoq. Kiisalu maleruagassanik atuutsitsinermit IT-millu ineriartortitsinissamut aningaasartuutaanerusussat ukiumut 2 mio. kr.-nut missingerneqartut paasissutissiissutigineqarpoq. Aningaasat taakku nakkutilliinerup annertusineqarnissaanik pisariaqartitsinermik matussusiissasut Naalakkersuisut paasissutissiissutigimmassuk 2 mio. kr.-inut taaneqartunut timmisartoqarfinni nakkutilliinerunissamut ukiumut ulloq naallugu sulisut sisamat ilanngunneqarnersut nassuiarneqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

7. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasatigut kingunerisassat siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allaaserineqarput. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat, siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allassimasut, ersernerluttut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tassunga atatillugu immikkoortup siulia ataatsimiititaliamit innersuussutigineqarpoq.

8. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Siunnersuut akuerineqassasoq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiit Siumullu inassutigaat.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartoq Demokraatineersoq ikinnerussuteqarluni ima oqaaseqaateqarumavoq:

“Soormaajuna uanga innuttaasutut maanga nunatsinni illunnut apuuttussamik franskit viiniisivianiit rødvin pitsaasumik pisilaarsinnaangitsunga? Soormaajuna maanga nunatsinni illunnut apuuttussamik belgiemi maqitsisarfimmit immiaaqqat karsi pisiarisinnaangikkiga?”

Apeqqutit taakku UKA 2022 Demokraatiniit siunnersuusiorfigisimaneranut tunngaviupput, innuttaasutut immiaaqqanik, viinninik kimittuunillu nunatsinnut eqqussisinnaanissamut periarfissiinissaq. Siunnersuut akuerineqarsimavoq, nuannaarutigaaralu.

Nuannaarulli tamanna killeqarpoq. Naalakkersuisummi innuttaasut nalinginnaasut nittartagaq aqqutigalugu viinnit immiaaqqallu pitsaasunik pisinialaarsinnaanissaat ajornarsiterujussuarpaat. Siullertut allaffissornermut akiliuttaga 250 koruuni atuutilersinniarpaa taassumallu qaavasigut akitsuut 50 procentimik qaffariaateqartillugu.

Tamannalu innuttaasut nalinnaasunut immiaqqanik, viinninik kimittuunillu nammineq pisisinnaassusaanut ajornarsititsivippoq.

Siunnersuutigisimasanni siunertaasimavoq innuttaasut kiffaangissuseqarnerullutik toqqagassaqarnerulernissaat. Naalackersuisulli periarfissaq atorluaannarlugu akiliuttakatigut akitsuutitigullu innuttaasut kaasarfianiit aallerfissatut periarfissarsiuutilerpaat. Demokraatiniit tamanna tapersorsinnaangilarput.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut itigartinneqarnissaa inassutigaarput.”

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Asii Chemnitz Narup
Siulittaasoq

Jens Frederik Nielsen
Siulittaasup tullia

Karl Tobiassen

Mariia Simonsen

Kuno Fencker

Peter Olsen

Jens Napaattoq